

Základní škola a Mateřská škola, Batňovice, okres Trutnov

Školní vzdělávací program školní družiny Družina nás baví ...

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola, Batňovice, okres Trutnov**
Adresa školy: Batňovice 181, Úpice, 54232
Jméno ředitelky: Mgr. Radomíra Šolcová
Vychovatelka: Jitka Bartoníčková
Kontakty: tel.: 499 882 181
e-mail: škola@batnovice.cz

Další údaje: IČO: 75015536
Redizo: 650056922

Zřizovatel:

Název: Obec Batňovice
Kontakty: Tel.: 499 781 521
e-mail: obec@batnovice.cz

Účinnost: od 1. 9. 2014
Datum: 1. 9. 2014

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Školní družina má kapacitu 30 dětí. Do školní družiny jsou zařazováni všichni žáci školy (pokud není překročena kapacita)

- vychovatelka navozuje radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posiluje v dětech kladné city a vytváří pocit bezpečí
- výchovným působením učí vychovatelka naplňovat volný čas dětí hodnotným způsobem, obohacuje jejich vzdělání o nové poznatky a dovednosti z nejrůznějších oblastí
- rozvíjí jejich schopnosti a nadání
- upevňuje charakterové vlastnosti a pomáhá vytvářet v psychice dětí bohaté podněty pro neorganizovanou spontánní činnost.
- způsob odpočinku a rekreace dětí odpovídá zdravotně hygienickým zásadám střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy předchozí školní činnosti, pomáhá uspokojovat a rozvíjet potřeby a zájmy dětí.

3. CÍLE ŠVP ŠD

- Rozvoj osobnosti člověka – podněcování k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, získání všeobecného přehledu v návaznosti na učivo 1. stupně ZŠ
- Vedení k všestranné a účinné komunikaci, příprava svobodných a zodpovědných osobností, uplatňující svá práva a naplňující své povinnosti.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.
- Pochopení a uplatňování principu rovnosti dívek a chlapců, vedení dětí k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem – učit se žít společně s ostatními lidmi.
- Vytváření u dětí potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví, aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.

Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

- hraje si a tvoří s chutí, práci dokončí
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- získané vědomosti dává do souvislosti, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému

- všímá si dění okolo
- snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy
- chápe, že vyhybat se řešení problému, nevede k cíli
- započaté činnosti dokončuje

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč
- vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými

Sociální a interpersonální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

Činnostní a občanské kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů
- odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem
- uvědomuje si práva svá i druhých
- chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)
- dbá na své osobní zdraví i na zdraví druhých

Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na trávení volného času

KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem je

- **umění spolupracovat v kolektivu**
- **umět si hrát s ostatními dětmi**
- **získat pozitivní vztah ke sportu**
- **získat pozitivní vztah k výtvarným a pracovním činnostem**
- **umět mít rád lidi kolem sebe**
- **nebýt sobecký**
- **umět se společně bavit i pracovat**
- **rozvíjet kladné vztahy v kolektivu**
- **umět spolupracovat**
- **posilovat komunikativní dovednosti**
- **rozvíjet slovní zásobu**
- **rozvíjet umění naslouchat druhým**
- **rozvíjet schopnost řešit konflikt v klidu a efektivně**
- **poskytnout prostor pro relaxaci**

Pro činnost ve školní družině jsou voleny takové metody a formy práce, které směřují k naplňování těchto cílů

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Školní vzdělávací program školní družiny byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání Základní školy Batňovice.

Provoz školní družiny:

- provozní doba - ranní družina 6:30 – 8:00
- odpolední družina po skončení vyučování do 15:30

ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Září:

- seznámení se školním řádem, poučení o bezpečnosti při činnostech ve školní družině
- seznámení s internetovými stránkami školy
- písnička na září
- výzdoba školní družiny
- ruční práce
- správné hygienické návyky při stolování
- vycházky a pobyt na školním hřišti
- dodržování pravidel her a soutěží
- kamarádské vztahy

Říjen:

- písnička na říjen
- seznámení s okolím školy
- pravidla silničního provozu
- uspořádání barevného týdne ve škole
- ruční práce
- výrobky z přírodnin, vydlabání okrasných dýní
- dodržování pravidel her a soutěží
- užití výukových programů na PC
- dodržování školního řádu

Listopad:

- písnička na listopad
- roční období (změny v přírodě)
- obrázky s podzimní tematikou
- ruční práce
- tělovýchovné aktivity
- správné hygienické návyky při stolování
- dodržování pravidel her a soutěží
- užití výukových programů na PC
- dodržování školního řádu

Prosinec:

- písnička na prosinec
- advent, dětský adventní kalendář s úkoly
- vánoční výzdoba, vánoční koledy a vánoční zvyky
- výroba dáreků a přáníček, dopisy Ježíškovi
- tělovýchovné aktivity
- dodržování pravidel her a soutěží

- kamarádské vztahy
- užití výukových programů na PC
- dodržování školního řádu

Leden:

- písnička na leden
- zimní radovánky, stavění sněhuláka
- tělovýchovné aktivity
- užití programového vybavení PC
- správné hygienické návyky při stolování
- dodržování pravidel her a soutěží
- dodržování školního řádu

Únor:

- písnička na únor
- masopustní zvyky a tradice
- masopustní písně
- masopustní masky a masopustní průvod
- tělovýchovné aktivity
- užití výukových programů na PC
- dodržování školního řádu

Březen:

- písnička na březen
- roční období (změny v přírodě)
- první pomoc – nácvik jednoduchého ošetření
- telefonování na čísla 150, 155, 158
- tělovýchovné aktivity
- užití výukových programů na PC
- ruční práce
- dodržování pravidel her a soutěží
- dodržování školního řádu

Duben:

- písnička na duben
- velikonoční výzdoba, kraslice, velikonoční zvyky a koledy
- péče o pokojové rostliny ve ŠD
- sledování růstu rostlin (obilí)
- tělovýchovné aktivity
- užití výukových programů na PC
- dodržování pravidel her a soutěží
- kamarádské vztahy
- dodržování školního řádu

Květen:

- písnička na květen
- přání ke dni matek
- sporty v přírodě (kuličky, kuželky, švihadla)
- ruční práce
- tělovýchovné aktivity
- užití výukových programů na PC
- dodržování školního řádu

Červen:

- písnička na červen
- dětský den
- vycházky, výlety
- roční období (změny v přírodě)
- tělovýchovné aktivity
- užití výukových programů na PC
- dodržování školního řádu
- příprava na prázdniny (úklid školní družiny)

Závěr:

Veškeré činnosti ve školní družině budou přizpůsobeny aktuálním potřebám dětí s přihlédnutím k jejich psychické a fyzické kondici.

5. FORMY VZDĚLÁNÍ

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování.

Podle charakteru a cílů činnosti využívá vychovatelka vhodné metody a formy práce. Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to například výlety, exkurze, besídky, vystoupení. Tyto akce bývají vždy společné s aktivitami ZŠ.

6. OBSAH VZDĚLÁNÍ

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využívány jsou běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti pro obohacení vzdělávání.

Výchovně vzdělávací činnost:

- probíhá formou odpočinkových (odstraňují únavu), rekreačních (slouží k regeneraci sil) a zájmových činností (rozvíjí osobnost dítěte)
- navazuje na výchovně vzdělávací činnost školy při vyučování, není však přímým pokračováním.

Vzdělávací a výchovné oblasti

1. Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, určení významných objektů, jejich návštěvy (OÚ, kostel sv. Bartoloměje a požární zbrojnice), orientace v okolí (rybník, vrch Varta, Čertův kopec a sjezdovka Pod Verpánem).

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem, vyhledávání informací), (kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální)

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (kompetence k trávení volného času)

4. Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova-ochrana přírody (kompetence k učení)

2. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sama sebe, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma. Pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, rekreační cvičení, dodržování pitného režimu.

3. Činnosti ovlivňující zdraví

Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu na pohyb, rozvoj forem rychlosti, vytrvalosti, síly (zvládá správné držení těla, spojuje pohyb se zdravým životním stylem, zná relaxační a kompenzační cviky, umí spojit melodii a rytmický pohyb, cvičí podle hudby, uplatňuje zásady pohybové hygieny.

4. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistika, pobyt v přírodě, (spolupracuje při týmových hrách a soutěžích, zná a dodržuje pravidla, je schopen soutěžit v týmu, posiluje kolektivní cítění, zvládá míčové hry). (kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské)

5. Informační a komunikační technologie

- Základy práce s počítačem
- Vyhledávání informací a komunikace – práce s internetem

6. Umění a kultura

- Vytváří a zafixuje u dětí v průběhu docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování
- Osvojí estetiku – krásno, vnímá svět a okolí tvořivě, citlivě. Umí se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky.
- Rozvíjí u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch vlastní i druhých, učí se o své práci komunikovat.
- Výtvarné osvojování skutečnosti – zvládá techniku malby, kresby, rozlišuje teplé a studené barvy, využívá barevné výrazovosti k vyjádření představy a fantazie, rozmísťuje prvky na ploše, zvládá prostorové techniky
- Experimentování a práce s výtvarnými prostředky – modeluje z tvárného materiálu, zvládne jednoduché techniky (koláž, frotáž, kombinování přírodních materiálů)
- Výtvarné umění a sloh – pozná práce dětských známých ilustrátorů.

Organizační zajištění:

1. oddělení: Jitka Bartoníčková, vychovatelka

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V našem zařízení jsme připraveni vyhledávat žáky se speciálními vzdělávacími

potřebami a adekvátně s nimi pracovat. Školní družinu navštěvují i žáci se zdravotním znevýhodněním (specifické poruchy učení, poruchy chování), proto vychovatelka úzce spolupracuje s třídními učiteli, konzultuje výchovné a vzdělávací metody. Nezbytná je také spolupráce s rodiči. Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost školní družiny je určena pro žáky prvního stupně naší základní školy. O přijetí žáka či jeho vyloučení rozhoduje ředitelka školy (dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.). Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny i doba jeho uvolňování do zájmových kroužků. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Žádosti o mimořádné uvolnění žáka je možno provádět pouze předem a písemnou formou (s datem a podpisem rodičů). Do školní družiny může být žák přihlášen během celého školního roku, pokud není naplněna její kapacita. Ukončit docházku může žák během celého školního roku na základě písemné žádosti rodičů o vyřazení žáka.

9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Materiální zabezpečení:

ŠD využívá pro svou činnost místnost určenou pro školní družinu a též učebnu 1. třídy, která je propojena dveřmi se ŠD

- pro zájmové činnosti využívají další prostory školy, tělocvičnu, školní hřiště, učebnu výpočetní techniky, relaxační koutek vybavený stolem pro stolní tenis a dětským fotbalem

- ve vybavení ŠD jsou stolní hry, stavebnice, sportovní náčiní, pomůcky pro výtvarné činnosti, dětské časopisy, knihy.

- stravování dětí probíhá ve školní jídelně, umístěné v budově školy

- během pobytu v ŠD děti dodržují pitný režim

10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Personální zajištění:

- zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanou vychovatelkou, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností
- vychovatelka absolvuje akreditované kurzy a programy dalšího vzdělávání

11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je zajišťován z provozního rozpočtu školy.

Vnitřní směrnice školy O POPLATCÍCH VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ stanovuje poplatek zákonných zástupců za pobyt dítěte ve ŠD. Za přihlášené děti do ŠD platí rodiče, nebo jiní zákonní zástupci příspěvek 50,- Kč za měsíc na částečnou úhradu neinvestičních nákladů.

Splatnost   do 30. září – 200,-Kč za září až prosinec
                  do 31. ledna – 250,-Kč za leden až květen

12. BOZP

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize ŠD. Pitný režim je zajištěn v rámci oběda, později mají žáci možnost pití z vlastních zdrojů. Ochrana před sociálně patologickými jevy je součástí školního řádu školy a týká se i školní družiny.

Dokumentace:

- přehled výchovně vzdělávací práce
- zápisní lístek pro žáky

Mgr. Radomíra Šolcová
ředitelka školy